

Eindrapportage 'COVID-19 maatregelen gemeente Duiven 2020'

Inleiding

Het jaar 2020 heeft voor een groot deel in het teken gestaan van Covid '19. Ook op de gemeente heeft het virus veel impact gehad. Er zijn, vaak op korte termijn, nieuwe maatregelen in gang gezet en er is beleid ontwikkeld om inwoners en organisaties bij de gevolgen van het virus bij te staan.

Eind juni/begin juli en in oktober 2020 bent u al geïnformeerd over de tussenstand van de maatregelen om dat moment. Met dit memo geven we een overzicht van de impact van Covid'19 op de gemeente over heel 2020. Op dit moment is er nog geen beeld bij wanneer de maatregelen kunnen worden afgebouwd. Ook in 2021 zullen wij u op de hoogte houden van de vorderingen in dit dossier.

Sport/cultuur/welzijn

In de gemeente Duiven is de inning van huur voor de sportverenigingen voor de periode maart tot en met juni uitgesteld en later kwijtgescholden. Hiermee is in totaal een bedrag gemoeid van € 66.000. Daarnaast is van Vitaal Centrum Duiven fase 2 de helft van de huurpenningen van de periode half maart tot 1 juni kwijtgescholden (ruim € 40.000).

Ten aanzien van de kermissen is in de tussenrapportage van Duiven gemeld dat er niet verwacht wordt dat er dit jaar nog kermissen kunnen worden gehouden. Het volledige bedrag aan pachtgelden ad € 22.000 is daarom afgeraamd.

In december 2020 is besloten tot het toekennen van € 78.568,- aan sport, cultuur en welzijnsorganisaties in de gemeente Duiven. Dit betreffen instellingen waar wij, als gemeente, een subsidie band met hebben.

Daarnaast is besloten een bedrag van € 25.000,- ter beschikking te stellen aan overige verenigingen en stichtingen in de vorm van een eenmalige bijdrage van € 250,- als solidariteitsbijdrage. Met het afsluiten van het jaar 2020 in deze rapportage heeft 72% (65 van de 92) gebruik gemaakt van deze regeling. De verenigingen en stichtingen zijn tweemaal per mail dan wel per brief aangeschreven om ze mee te nemen in de mogelijkheid een bijdrage aan te vragen. Tevens heeft er een publicatie in de lokale kranten gestaan over deze regeling.

Aan het dorpshuis Groessen is een bedrag ter beschikking gesteld van € 15.000,- als tegemoetkoming in gederfde huurinkomsten.

Vanuit de Stimuleringsbijdrage is aan Stichting Binnensportaccommodaties een bedrag van € 20.000 toegekend voor het in stand kunnen houden van de blaashal.

Met diverse verenigingen is c.q. wordt gesproken over het anders inzetten van de subsidie over 2020, omdat de reguliere activiteiten niet konden worden uitgevoerd.

TOZO

De Tozo en de Participatiewet (met uitzondering van de Wet Sociale Werkvoorziening) worden uitgevoerd door de SDL. Op basis van de meest recente tussenrapportage van de SDL worden de effecten van de Corona-crisis hieronder weergegeven.

Corona heeft een forse impact op de werkzaamheden van de SDL. Enerzijds betreft dit de uitvoering van de TOZO, anderzijds een toename van het aantal aanvragen voor uitkeringen Participatiewet.

Daarnaast zijn re-integratie-trajecten in aanzienlijke mate stil komen te liggen. De SDL stelt voor de middelen voor re-integratie die dit jaar niet ingezet zijn over te hevelen naar volgend jaar.

Tozo in cijfers

Aanvragen met besluit	Duiven	Vergoeding per besluit	Uitvoeringskosten	Uitkering zelfstandigen	Baten	Saldo	Afgewezen tov totaal besluiten
Tozo 1 LO	401	450	180.450,00	1.417.933,00	54.108,00	1.363.825,00	15,46%
Tozo 2 LO	82	450	36.900,00	338.410,00	12.914,00	325.496,00	4,88%
Tozo 3 LO	73	450	32.850,00	250.335,00	9.553,00	240.782,00	4,11%
Tozo 1 BK	27	800	21.600,00	121.681,00	147,00	121.534,00	25,93%
Tozo 2 BK	3	800	2.400,00	10.055,00	12,00	10.043,00	0,00%
Tozo 3 BK	1	800	800,00	-	-	-	0,00%
Totaal	587		275.000,00	2.138.414,00	76.734,00	2.061.680,00	
Door RSD in rek.gebracht uitv.kst			167.537,00				

Gemeenten worden volledig financieel gecompenseerd voor de uitkeringskosten van de Tozo en ontvangen een compensatie voor de uitvoeringskosten van deze regeling. Deze compensatie lijkt (ruim) voldoende om de gemaakte kosten voor uitvoering van de regeling te dekken. Ook de komende jaren zullen er nog kosten gemaakt worden om de Tozo af te wikkelen. Een deel van de vergoeding van de uitvoeringskosten zal daarvoor gereserveerd worden (circa € 107.000).

Uitkeringen Participatiewet kennen een eigen financieringssysteem. Eind september is het definitieve budget voor 2020 vastgesteld. In deze vaststelling is rekening gehouden met een extra stijging van het aantal uitkeringen als gevolg van de Corona-crisis.

Zorg

In het Sociaal Domein zijn diverse maatregelen getroffen c.q. kosten voor Corona gemaakt.

Een aantal voorbeelden hiervan zijn het compenseren van gemiste omzet van zorgaanbieders, een tegemoetkoming voor vervoerders van doelgroepenvervoer, het voorlopig stoppen van het innen van de eigen bijdrage WMO en het regelen van noodopvang voor kinderen van ouders met essentiële beroepen.

Bij de gemeente Duiven is ruim 3 ton aan compensatie aangevraagd door zorgaanbieders. In totaal hebben 38 zorginstellingen compensatie aangevraagd. Aanvragen konden worden ingediend tot 30 september.

Deze compensatie wordt niet gecompenseerd door het Rijk, omdat het gaat om gedeelde omzet. Gesteld wordt dat deze kosten anders ook gemaakt zouden zijn. De compensatie van zorginstellingen brengt ook rechtmatigheidsproblematiek met zich mee. Er is immers betaald voor niet geleverde zorg. Met de zorginstellingen die het betreft is inmiddels een finale kwijting

overeengekomen, zodat er geen verdere kosten kunnen worden gedeclareerd over de periode waarover een omzetgarantie is verstrekt.

Vergoeding van extra kosten vanwege hygiëne maatregelen of extra benodigd personeel in de zorg wordt wel gecompenseerd door het Rijk. Deze kosten worden regionaal afgehandeld, omdat er geen toerekening mogelijk is aan een individuele gemeente, en zullen later omgeslagen worden over de gemeenten. Op dit moment gaat het in Duiven om een bedrag van ruim 23.000 euro. De kosten zullen naar verwachting nog oplopen, omdat er nog steeds claims worden ontvangen. Ook hiervoor geldt dat er een rechtmatigheidsprobleem aan de orde is. Er is betaald voor kosten die niet binnen de contracten vallen.

Ook het doelgroepenvervoer kende een grote impact van Corona. Enerzijds vielen er veel ritten uit, anderzijds konden er minder mensen tegelijk in hetzelfde vervoermiddel worden vervoerd. Dit heeft enerzijds geleid tot een omzetsdaling en anderzijds tot hogere kosten. Op basis van een landelijke circulaire van BZK is er een omzetgarantie verstrekt. In totaal bedroegen de extra kosten voor doelgroepenvervoer via AVAN als gevolg van Covid voor de gemeente Duiven € 138.550. De totale kosten van doelgroepenvervoer over 2020 bleven ondanks deze Coronagevolgen binnen de begroting.

Naast de Covid-kosten van het vervoer via AVAN kent het doelgroepenvervoer nog een ander probleem. Een deel van het vervoer zou begin 2020 worden overgenomen door de Plusbus. Vanwege Corona hebben de verwachte ritten vrijwel niet plaatsgevonden. Onder de afgesproken landelijke regeling wordt de gecompenseerd voor de niet gemaakte ritten, terwijl er ook extra kosten gemaakt worden omdat er al contractuele afspraken zijn gemaakt met de Plusbus. Het nadelig financiële effect hiervan is maximaal circa € 17.000 voor Duiven over de periode tot 1 augustus. Over de periode na 1 augustus is, onder andere omdat er een nieuw contract is afgesloten, teveel onduidelijk om een inschatting te kunnen maken. Naar verwachting wordt voor dit verwachte nadeel geen compensatie ontvangen, omdat het Rijk er bij bevoorschotting vanuit gaat dat de kosten anders ook gemaakt zouden zijn.

Voor de gederfde inkomsten van eigen bijdragen wordt wel een compensatie ontvangen.

Sociale Werkvoorziening

Van het Rijk is een compensatie ontvangen voor eventuele gederfde inkomsten van de Sociale Werkvoorziening. Hiervan wordt in eerste instantie 90% beschikbaar gesteld het SW-werkbedrijf van deze regio (Scalabor). Afhankelijk van het definitieve financiële resultaat van Scalabor over 2020 zal ook de resterende 10% worden uitgekeerd.

Overige programmakosten en -opbrengsten

Afval

In maart 2020 is Suez door de corona-crisis gestopt met het inzamelen van papier. In april is Suez hiermee weer gestart, maar zonder vrijwilligers.

Voor de inzamelende verenigingen die worden ingezet als beladers bij de inzamelrondes van Suez betekent dit dat zij enkele maanden de vergoeding voor het ingezamelde oud papier missen. Deze oud papier-vergoeding is een belangrijke pijler binnen de begrotingen. Aan de deelnemende verenigingen is 50% van de gewoonlijke vergoeding toegekend.

Voor gemeente Duiven in 2020, zijn wij €23.202,52 extra kwijt door corona.

Gederfde inkomsten – toeristenbelasting en leges

Als gevolg van de Coronacrisis wordt er minder toeristenbelasting geïnd. Dit effect speelt voornamelijk in Duiven en is daar in de tussenrapportage verwerkt.

Op de legesinkomsten lijkt de crisis nog maar beperkt effect te hebben.

Verkiezingen

Vanuit het ministerie is € 73.000 ontvangen als bijdrage voor de verkiezingen (€ 40.076 in september circulaire 2020 en € 32.524,- december circulaire). Tot heden is er € 61.919 uitgegeven. De verwachting is dat er nog een paar facturen komen, schatting rondom de € 1.000,-. Het restant (ongeveer € 10.000,-) kan dan vrijvallen dan wel mee worden genomen in de bestemmingsreserve voor de Covid-19 maatregelen 2021. Dit gaat ten laste van de baten 2020.

Vershil in bedrag bijlage1 behorende bij dit memo

Er zit een opvallend verschil in het bedrag opgenomen op bladzijde 1 van de bijlage (€ 567.471,-) en de bijdrage genoemd op bladzijde 3 (€ 694.798). Dit verschil betreft de bijdrage die is binnen gekomen ter compensatie van lagere inkomsten als gevolg van Covid-19 bij de Sociale Werkvoorziening (€ 127.327,-). Deze is niet opgenomen in het bedrag op bladzijde 1 omdat dit bedrag via het participatiebudget loopt en niet via de algemene uitkering.

Uitvoeringskosten

De belangrijkste uitvoeringskosten die tot nu toe gemoeid zijn met de Coronacrisis, betreffen de extra uren van de BOA's. Deze extra kosten zijn circa € 12.650 per 4 weken. In de beginfase lagen de kosten iets hoger. Vanuit de rest van de organisatie van 1stroom worden de BOA's ondersteund. Hier stond tot nu toe geen extra vergoeding tegenover.

In 2020 is door Toezicht en Handhaving in totaal voor € 145.740,- aan extra kosten gemaakt in verband met Covid, in de vorm van weekenddiensten, overuren en dergelijke. Omgerekend komt dit voor de gemeente Duiven (op basis van 63%) neer op € 91.816 aan meerkosten voor Toezicht en handhaving.

Naast de uitvoeringskosten van de BOA's zijn nog diverse kleinere uitgaven gedaan, zoals de inhuur van een adviseur Openbare orde en veiligheid, voorlichting via de gemeentepagina's, video's van de burgemeesters, informatieborden, schermen, hygiënische middelen, extra pagina's in de gemeentebladen. Totale kosten € 28.065,-

Provinciale vergoeding

Op 1 december jl. heeft het college besloten de provinciale subsidie (€ 70.954,-) in het kader van de coronamaatregelen aanwenden voor de dekking van de volgende kosten:

- Extra handavings- en AOV-kosten € 15.954,- (63% van de totale extra loonkosten 1Stroom)
- Huurderving fase 2 Vitaal Centrum Duiven € 40.000,-; en
- Mondkapjes; besloten is om ten behoeven van de minima (tot 120%) en de inwoners in de schuldhulpverlening gratis mondkapjes ter beschikking te stellen. Deze kosten bedragen € 15.000,-

Rechtmatigheid

De situatie rondom Covid is een bijzondere. Er zijn incidentele middelen uitgekeerd door Rijk en Provincie, met een omschrijving van het doel van de uitkering. Deze middelen zijn gedurende het jaar gebruikt om ondernemers, verenigingen en andere partijen te ondersteunen in de gevolgen van Covid, in de lijn met de omschreven doelen.

Gedurende het jaar bent u van deze maatregelen op de hoogte gesteld. Toch wordt door onze accountant geadviseerd over deze maatregelen ook een formeel besluit te laten nemen, zodat de rechtmatigheid van de jaarrekening niet in het geding komt.

Specifieke maatregelen waarvoor formele besluitvorming gewenst is zijn:

- Finale kwijting over compensatiebetalingen zorg
- Doorbetalen doelgroepenvervoer
- Huren kwijtschelden
- Uitbetaling Scalabor
- Subsidies coronageld
- Overheveling subsidies naar 2021 c.q. anders invullen van gesubsidieerde activiteiten.

Gelet op de rechtmatigheid is het aan te raden dit voor de behandeling van de jaarrekening te doen. De accountant kan hier in zijn rapportage dan rekening mee houden. Dit proces is technisch met de Raadsgriffie kortgesloten (behandeling cyclus 1 juni 2021).

Vrijval of bestemmingsreserve

De bijdragen van het Rijk uit de septembercirculaire en de bijdrage van de provincie zijn in 2020 vrijwel volledig besteed. Er resteert een klein bedrag.

Hier staat tegenover dat sommige extra kosten vanwege Covid niet echt gekwantificeerd konden worden. Verwacht wordt bijvoorbeeld dat naast de kosten van papierinzameling ook de overige kosten van afvalinzameling hoger zijn geweest als gevolg van Covid. Deze kosten worden echter door de afvalinzamelaar niet apart in beeld gebracht.

In totaal blijft over 2020 een bedrag vanuit de septembercirculaire staan van € 77.999,-. Gekozen kan worden om dit bedrag vrij te laten vallen in de jaarrekening. Voorgesteld wordt echter om dit bedrag te reserveren voor uitgaven in het kader van Covid-19 in het jaar 2021. De verwachting is dat ook in 2021 nog maatregelen getroffen gaan worden waarbij niet duidelijk is welke bijdragen we van het rijk kunnen verwachten.

In december zijn nogmaals bijdragen ontvangen van het Rijk, voor 2020 en 2021. Voor de middelen voor 2020 kon geen nieuw beleid meer worden ontwikkeld, zodat ze in 2020 niet besteed zijn. Aangezien de effecten van Covid in 2021 nog niet bekend zijn, zal in de jaarrekening voorgesteld worden deze middelen naar 2021 over te hevelen.

Duiven, 20 april 2021

Bijlagen

1. Overzicht vergoedingen rijk en provincie